

Grant Thornton L.L.C.

Nr. 79

Dat. 29.04.2025

PRISTINE

KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND PENZIJSKA SREDSTVA

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Na dan i za godinu koja je završena 31 decembra 2024

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1-2
IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOM STANJU	3
IZVEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOM DOBITKU	4
IZVEŠTAJ O PROMENAMA U NETO SREDSTVA DOPRINOSIOCA.....	5
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE.....	6
NAPOMENE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	7-35

Izveštaj Nezavisnog Revizora

Upravnom odboru i rukovodstvu
Kosovski Penzijski Štedni Fond

Grant Thornton LLC
Rexhep Mala 18
10000 Pristina
Kosovo
T +383 (0)38 247 801
F +383 (0)38 247 802
E Contact@ks.gt.com
VAT No. 330086000

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izveštaja Kosovski Penzijski Štedni Fondo Penziska sredstva ("KPŠFPS"), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2024. godine, i izveštaj o dobitku i gubitku i ostalom ukupnom rezultatu, izveštaj o promjenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se tada završava, kao i sažetak materijalnih računovodstvenih politika i drugih objašnjenja.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje KPŠF na dan 31. decembra 2024. godine, i rezultati njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan u skladu sa MSFI standardi računovodstva, izdati od strane Međunarodnog odbora za standarde računovodstva (IASB).

Osnova za mišljenje

Reviziju smo sproveli u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti prema tim standardima dalje su opisane u Odgovarajućim Odgovornostima za odeljak Revizije finansijskih izveštaja našeg izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na KPŠF u skladu sa Kodeksom etičkog ponašanja za profesionalne računovođe izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeks), kao i etičkim zahtevima koji su relevantni za reviziju finansijskih izveštaja KPŠF i ispunili smo i druge zahteve profesionalne etike u skladu sa pomenutim zahtevima

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo dobili dovoljni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Druge stvari

Finansijski izveštaji Fonda za penzijsko štednju Kosova Penziska sredstvama dan 31. decembra 2023. godine i za godinu koja je tada završena bili su predmet revizije od strane drugog revizora koji je izrazio nemodifikovano mišljenje u svom izveštaju 12. aprila 2024 godine.

Odgovornosti rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje finansijskim izveštajim

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i nepristrasnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI standardi računovodstva, izdati od strane Međunarodnog odbora za standarde računovodstva (IASB), i za takve unutrašnje kontrole za koje rukovodstvo utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed pronevjere ili greške.

U sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenjivanje sposobnosti KPŠFPS da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati KPŠFPS ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja KPŠFPS.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naši ciljevi su da dobijemo razumno uverenje o tome da li finansijski izveštaji kao cjelina budu oslobođeni materijalno značajnih pogrešnih iskaza, bilo zbog prevare ili greške, i da izdaju revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno osiguranje je visok nivo sigurnosti, ali nije garancija da će revizija sprovedena u skladu sa MSR uvek otkriti materijalno pogrešno prikazivanje kada postoji. Izjave o nepravilnostima mogu nastati iz prevare ili greške i smatraju se materijalnim ako se, pojedinačno ili u celini, mogu razumno očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika uzetih na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MSR, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznavamo i procenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izveštaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola KPŠFPS;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost KPŠFPS da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izveštaju na povezane objave u finansijskim izveštajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izveštaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da KPŠFPS prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izveštaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su odgovorni za upravljanje KPŠFPS, u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

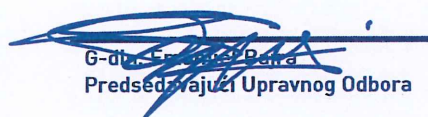
Grant Thornton LLC
Prishtina,
29. april 2025. godina

Suzana Stavrikj
Zakonski revizor

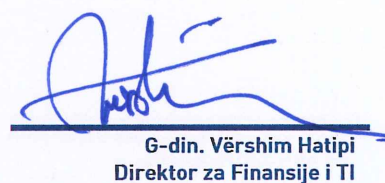

	Napomene	Na dan 31 decembar 2024	Na dan 31 decembar 2023
		EUR	EUR
Imovina			
Gotovina i njeni ekvivalenti	4	12,149,224	152,330,062
Doprinosi i druga potraživanja	5	22,707,429	19,577,370
Finansijska sredstva po Fer Vrednosti putem Dobitka i Gubitka (FVDG)	6	2,520,478,848	2,013,518,138
Obveznice državnih trezora	7	497,620,930	446,355,984
Oročeni depoziti	7	151,548,068	89,740,686
Ukupno imovina		3,204,504,499	2,721,522,240
Obaveze			
Obaveze prema KPŠFOP	8	673,025	581,097
Ostale obaveze	9	524,208	699,365
Ukupno obaveze		1,197,233	1,280,462
Neto imovina doprinosioca		3,203,307,266	2,720,241,778

Odobreno za objavljivanje od Upravnog odbora i rukovodstva KPŠF i potpisano u njihovo ime dana 28. februara 2025.

G-din. Enver Bećiraj
Predsedavajući Upravnog Odbora

G-din. Adrian Zalli
Izvršni direktor

G-din. Vërshim Hatipi
Direktor za Finansije i TI

		Za godinu završenu 31 decembar 2024	Za godinu završenu 31 decembar 2023
	Napomene	EUR	EUR
Prihodi			
Neto dobitak na finansijska sredstva po FVDG	6	217,781,335	61,043,051
Prihod od kamata obračunat metodom efektivne kamatne stope, neto	4,7	19,831,898	16,479,824
Prihodi od dividenda	6	6,077,038	8,140,670
Ostali prihodi	10	3,500,000	2,000,000
Ukupno prihodi		247,190,271	87,663,545
Operativni troškovi			
Naknade za upravljanje na teret računa učesnika	11	(10,567,254)	(9,421,417)
Ukupni operativni troškovi		(10,567,254)	(9,421,417)
(Naplata) / Otpust očekivanih kreditnih gubitaka, neto	7	(105,034)	230,845
Povećanje neto sredstava doprinosioca		236,517,983	78,472,973

Prateće napomene od 1 do 15 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Doprinosi Učesnika	Zadržani Dobitak	Ukupno
	EUR	EUR	EUR
Na dan 1 januar 2023	1,971,106,545	455,537,639	2,426,644,184
Doprinosi	288,915,435	-	288,915,435
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(54,221,437)	(17,384,979)	(71,606,416)
Otkup jedinica zbog refundacija	(2,175,945)	(8,453)	(2,184,398)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	-	78,472,973	78,472,973
Na dan 31 decembar 2023	2,203,624,598	516,617,180	2,720,241,778
Doprinosi	318,944,959	-	318,944,959
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(52,932,160)	(16,816,631)	(69,748,791)
Otkup jedinica zbog refundacija	(2,535,382)	(113,281)	(2,648,663)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	-	236,517,983	236,517,983
Na dan 31 decembar 2024	2,467,102,015	736,205,251	3,203,307,266

Prateće napomene od 1 do 15 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2024	Za godinu završenu 31 decembar 2023
		EUR	EUR
Tok gotovine od operativnih aktivnosti			
Povećanje neto sredstava doprinosioca		236,517,983	78,472,973
<i>Prilagođavanja za:</i>			
Neto dobitak na finansijska sredstva po FVDG (neto od zadržanih naknada)		(214,523,361)	(58,387,849)
(Naplata) / Otpust očekivanih kreditnih gubitaka, neto	7	105,034	(230,845)
Kamatni prihodi	4,7	(19,831,898)	(16,479,824)
		2,267,758	3,374,455
<i>Prilagođavanja za neto promene u operativnim sredstvima i obavezama:</i>			
Povećanje finansijskih sredstva po FVDG	6	(292,437,349)	(265,880,278)
(Povećanje) / Smanjenje obveznica državnih trezora, neto	7	(49,775,942)	105,900,129
(Povećanje) / Smanjenje oročenih depozita, neto	7	(61,500,000)	47,441,002
Povećanje obaveza prema KPŠFOP	8	91,928	16,418
(Smanjenje) / Povećanje obaveza za ne-doprinos	9	(3,903)	15,869
Povećanje drugih potraživanja	5	(9,410)	(17,053)
Tok gotovine upotrebljenih u operativne aktivnosti		(401,366,918)	(109,149,458)
Primljene kamate		17,947,657	16,586,563
Neto tok gotovine upotrebljenih za operativne aktivnosti		(383,419,261)	(92,562,895)
Tok gotovine od finansijskih aktivnosti			
Uplaćeni doprinosi učesnika		315,807,132	286,181,346
Povlaćene štednje		(69,920,045)	(71,231,847)
Refundacije		(2,648,664)	(2,187,013)
Neto tok gotovine od finansijske aktivnosti		243,238,423	212,762,486
Neto povećanje gotovine i njenih ekvivalenata		(140,180,838)	120,199,591
Gotovina i njeni ekvivalenti početkom godine		152,330,062	32,130,471
Gotovina i njeni ekvivalenti na kraju godine	4	12,149,224	152,330,062

Prateće napomene od 1 do 15 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

1 UVOD

Kosovski Penzijski Štedni Fond (u daljem tekstu: "KPŠF") registrovan u adresi: Ul. Agim Ramadani br. 182-184, 10000 Priština, Republika Kosovo, brojom registracije 90000225; osnovan je Uredbom UNMIK-a br. 2001/35 od 22 decembra 2001 godine, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Uredbom br. 2005/20, a zatim ponovo izmenjena Zakonom br. 03/L-084 Republike Kosova, i dalje dopunjen zakonima br. 04/L-101 i br. 05/L-116 Republike Kosovo, a zadnja dopunjena sa dodacima i promenama Zakonom Br. 04/L-168, Br.05/L-116, i Br. 07/L-016; kao ne-za-profit finansijska institucija, čija je jedina i isključiva svrha upravljanje individualnim računima za penzionu štednju kroz obezbeživanje smotrenih investicija i staranje o penzionoj aktivni i uplaćivanje prinosa na pojedinačne račune radi plaćanja anuiteta za penzionu štednju, kao poverenik koji postupa u ime učesnika i korisnika.

Zakon br. 04/L-101 obezbeđuje program penzione štednje koji se finansira iz uplaćenih doprinosa zaposlenih i njihovih poslodavaca, a kojim upravlja i investira KPŠF. U okviru ovako definisanog sistema doprinosa, svi zaposleni stalni stanovnici Kosova i njihovi poslodavci su obavezni da uplaćuju penzijske doprinose. KPŠF vodi individualne račune za svakog učesnika na koje se uplaćuju doprinosi i povratak od investicija.

KPŠF nadgleda Upravni Odbor koji se sastoji od eksperata za investicije i penzije, ili imaju iskustva predstavljanja zaposlenih i/ili poslodavaca Kosova. Prema Zakonu Br. 04/L-101, jedan član bez prava glasa zastupa interese Vlade. Tokom 2024. i 2023. godine, Upravni odbor je funkcionisao bez tog člana koji nema parvo glasa. Tokim 2024. i 2023. godine Upravni odbor je funkcionisao bez člana koji nema pravo glasa. Od marta 2023. godine KPŠF je funkcionisao bez niti jednog člana Upravnog odbora pošto je njihov mandat istekao. Pet članova Upravnog odbora imenovala je Skupština Kosova u julu 2023. godine, što je bilo dovoljno da obezbedi kvorum, a još dva člana sa pravom glasa su se imenovali u decembru 2024. godine.

Ovi finansijski izveštaji su za Kosovski Penzijski Štedni Fond - Penzijska Sredstva (ili "KPŠFPS") koji se sastoje od penzijske štednje (penzijskih sredstava) doprinosilaca. Finansijski izveštaji za Kosovski Penzijski Štedni Fond - Operacije (ili "KPŠFOP"), koji je entitet koji upravlja i administrira penzijskom štednjom (penzionim sredstvima) doprinosilaca, pripremaju se odvojeno od finansijskih izveštaja penzijskih sredstava.

Tokom 2023. godine, sredstva KPŠFPS su bila ulagana u Konzervativni Portfelj za učesnike sa 63 godina ili više, i u Standardni Portfelj za sve ostale učesnike. Ovo se promenilo 1. aprila 2024. godine, primenom srednjeg portfelja, Balanciranog Portfelja za učesnike između 58 i 62 godina.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji KPŠFPS su pripremljeni u skladu sa MSFI Računovodstvenim Standardima izdate od strane Obora za međunarodne računovodstvene standarde ("OMRS") i njegova tumačenja usvojena od strane OMRS.

2.2 Osnova za pripremu

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim finansijskih sredstva po FVDG merenim putem fer vrednosti. Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI Računovodstvenim Standardima zahteva upotrebu određenih kritičnih računovodstvenih procena. Takođe zahteva da rukovodstvo izvrši svoju procenu u procesu primene računovodstvenih politika KPŠF. Oblasti koja uključuju viši stepen pretpostavki ili složenosti ili oblasti u kojima su pretpostavke i procene značajne za finansijske izveštaje obelodanjena su u Napomeni 3.8 Značajne procene i pretpostavke.

Finansijski izveštaji su pripremljeni za godine završene 31. decembra 2024. i 2023. Sadašnji i uporedni podaci navedeni u ovim finansijskim izveštajima izraženi su u evrima, osim gde je drugačije naznačeno. Tamo gde je potrebno, uporedni podaci su prekalifikovani kako bi odgovarali promenama u prezentaciji za sadašnju godinu.

Prezentacija finansijskih izveštaja i napomene

Radi jasnoće, finansijski izveštaji i napomene finansijskih izveštaja su pripremljene korišćenjem koncepta materijalnosti i relevantnosti.

To znači da su stavke koje se ne smatraju materijalnim u smislu kvantitativnih i kvalitativnih mera ili relevantne za korisnike finansijskih izveštaja agregirane i prikazane zajedno sa ostalim stavkama u primarnim finansijskim izveštajima.

Slično, informacije koje se ne smatraju materijalnim nisu predstavljene u beleškama.

Nastavak poslovanja

Menadžment KPŠF-a je procenio svoju sposobnost da nastavi sa poslovanjem i zadovoljan je da ima resurse da nastavi sa poslovanjem u doglednoj budućnosti. Štaviše, menadžment nije svestan bilo kakvih materijalnih neizvesnosti koje bi mogle da dovedu značajnu sumnju u sposobnost da nastavi sa poslovanjem. Stoga se finansijski izveštaji i dalje pripremaju po principu nastavka poslovanja.

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja

i) Početno usvajanje novog standarda i revidiranja postojećih standarda na snazi u tekućem period

Sledeća revidiranja postojećih standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su na snazi u tekućem periodu:

- **Klasifikacija obaveza kao tekućih ili dugoročnih (Izmene MRS 1)** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine.
- **Obaveze iznajmljivanja pri prodaji ili po vraćanju (Izmene MSFI 16)** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine.
- **Obelodanjivanje finansijskih ugovora dobavljača (Izmene MRS 7 i MSFI 7)** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine.

Usvajanje gorenavedenih nije imalo materijalnog uticaja na finansijske izveštaje KPŠFPS.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

ii) Objavljeni novi standardi i revidiranja postojećih standarda koji još nisu usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja, donjenavedeni novi standardi i revidiranja postojećih standarda su objavljeni od strane MSFI a još nisu na snazi za godišnji period 31. decembar 2024:

- **Izmene MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ i MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 7 „Izveštaj o efektivnim tokovima gotovine“** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. godine.
- **MSFI 18 Prezentacija i obelodanjivanje u finansijskim izveštajima** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine.
- **MSFI 19 Zavisna preduzeća bez javne odgovornosti: Obelodanjivanja** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine.
- **Nedostatak zamenljivosti (Izmene MRS 21)** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2025. godine.
- **Revidiranje MSFI 10 "Konsolidirani finansijski izveštaji" i MRS 28 "Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja"** – Prodaja ili prilog imovine između investitora i njegovih saradnik ili Joint Venture i dalje izmene (datum stupanja na snagu je na neodređeno vreme na odloženo do istraživačkog projekta metoda kapitala je zaključen).

KPŠFPS je izabralo da ne usvoji ove nove standarde i revidiranja i tumačenja postojećih standarda pre njihovih stupanja na snagu. KPŠFPS predviđa da usvajanje ovih standarda i revidiranja i tumačenja postojećih standarda neće imati materijalan utecaj na finansijske izveštaje KPŠFPS u periodu prve primene.

3 MATERIJALNE KNJIGOVODSTVENE POLITIKE

KPŠFPS je dosledno primenio sledeće knjigovodstvene politike na sve periode predstavljene u ovim finansijskim izveštajima, osim ako je drugačije navedeno.

3.1 Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze koje se vode u izveštaj finansijskog stanja uključuju investicije, gotovinu i ekvivalente gotovine, oročene depozite, dospele račune i obaveze.

Početno prepoznavanje i merenje

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se priznaju u izveštaj finansijskog stanja KPŠFPS-a kada postane strana ugovornih odredbi instrumenta ili u datumu osnivanja.

Na početno priznavanje, KPŠFPS meri finansijska sredstva ili obaveze po njihovoj fer vrednosti. Transakcioni troškovi koji su direktno pripisani sticanju ili izdavanju finansijskog sredstva ili obaveze (osim slučaja finansijskih sredstva ili obaveza po fer vrednosti putem bilansa uspeha), se dodaju ili se oduzimaju od fer vrednosti finansijskog sredstva ili obaveze, po potrebi, prilikom početnog priznavanja. Transakcioni troškovi koji su direktno pripisani sticanju finansijskih sredstva ili obaveza po fer vrednosti putem bilansa uspeha se odmah priznaju u bilans uspeha.

Sve kupovine ili prodaje finansijskih sredstava na redovni način se priznaju i prestaju priznavati na dan trgovanja. Kupovina ili prodaja na redovni način je kupovina ili prodaja finansijskih sredstava koja zahteva isporuku sredstava u vremenskom okviru utvrđenom propisom ili konvencijom na tržištu.

Odbijanje

Finansijska sredstva i obaveze se odbijaju i neto iznos se iskazuje u izveštaju finansijskog položaja samo ako postoji zakonski ostvarljivo pravo na odbijanje priznatih iznosa i da postoji namera da se izmire na neto osnovi.

Klasifikacija i merenje finansijskih sredstva i finansijskih obaveza

Prema MSFI 9, finansijska sredstva se klasifikuju na osnovu poslovnog modela usvojenog za upravljanje imovinom i na osnovu karakteristika njihovih ugovorenih tokova gotovine u jednu od sledećih kategorija merenja:

- Amortizovani trošak (AMC);
- Fer vrednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (VFOSD); ili
- Fer vrednost kroz bilans uspeha (FVPL).

Prilikom početnog priznavanja, KPŠFPS klasifikuje finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj trošku ili Fer Vrednosti putem Dobitka i Gubitka (FVDG).

Finansijsko sredstvo se vrednuje po AMC-u ako ispunjava oba sledeća uslova i nije označen kao FVDG:

- drži se u okviru poslovnog modela u svrhu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (koji se drže radi naplate); i
- njegovi ugovorni uslovi dovode u određenim datuma do novčanih tokova koji su Isključivo Isplate Glavnice i Kamate (IIGK).

Sva ostala finansijska sredstva KPŠFPS se meru po FVDG.

KPŠFPS je utvrdila da ima dva poslovna modela:

- „Drži radi prikupljanja“ poslovni model: ovo uključuje gotovinu i njene ekvivalente, ulaganja u obveznice državnih trezora i oročene depozite. Ova finansijska sredstva se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.
- Drugi poslovni model: ovo uključuje ulaganja u otvorene fondove, koji se sastoje od ulaganja u akcije, dužničkih hartija od vrednosti, derivata, itd. Ovim finansijskim sredstvima se upravlja, a njihov učinak se procenjuje na osnovu fer vrednosti. KPŠFPS je prvenstveno fokusiran na informacije o fer vrednosti i koristi te informacije za procenu učinka imovine i za donošenje odluka. KPŠFPS nije uzeo opciju da neopozivo označi bilo koje akcije kao VFOSD.

Generalno, finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanom trošku.

IIGK procena (isključivo isplate glavnice i kamate na preostali iznos glavnice)

Drugi korak u klasifikaciji finansijskih sredstava u portfeljima koji se „drže radi prikupljanja“ odnosi se na procenu da li su ugovorni tokovi gotovine u skladu sa IIGK testom. Iznos glavnice odražava fer vrednost pri početnom priznavanju umanjenu za sve naknadne promene, npr. zbog otplate. Kamata mora predstavljati samo razmatranje vremenske vrednosti novca, kreditnog rizika, drugih osnovnih rizika kreditiranja i profitne marže u skladu sa osnovnim karakteristikama pozajmljivanja. Ako tokovi gotovine uvode više od de minimis izloženosti riziku ili volatilnosti koja nije u skladu sa osnovnim karakteristikama pozajmljivanja, finansijska imovina se obavezno priznaje po FVPL.

Generalno, KPŠFPS portfelji finansijskih sredstava koja se „drže radi prikupljanja“ imaju ugovorene tokove gotovine koji su generalno u skladu sa IIGK procenom.

3 MATERIJALNE KNJIGOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.1 Finansijski instrumenti (nastavak)

Naknadno merenje

Amortizovani trošak: Amortizovani trošak finansijskog sredstva ili obaveze je iznos po kome se finansijsko sredstvo ili obaveza vrednuje pri početnom priznavanju minus otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija korišćenjem metode efektivne kamate svih razlika između početnog iznosa i iznos dospeća, kao i za finansijska sredstva, korigovan za ispravku vrednosti za gubitke. Prihod od kamata na ova finansijska sredstva se obračunava primenom metode efektivne kamatne stope.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha: Ova sredstva se naknadno vrednuju po fer vrednosti. Neto dobiti i gubici od promena u fer vrednosti, uključujući sve dobitke i gubitke od kursnih razlika, priznaju se kao „ Neto dobitak/(gubitak) na finansijska sredstva po FVDG”, u izveštaju sveobuhvatnog dobitka.

Umanjenje

KPŠFPS procenjuje na osnovu budućih očekivanja očekivane kreditne gubitke (OKG) povezane sa aktivom dužničkih instrumenata koji se vode po amortizovanom trošku. KPŠFPS priznaje ispravku gubitka za takve gubitke na svaki datum izveštavanja. Merenje OKG reflektuje:

- Nepristrasan i ponderisani iznos na osnovu verovatnoće koji se određuje procenom raspona mogućih ishoda;
- Vremensku vrednost novca; i
- Razumne i podržane informacije koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora na datum izveštavanja o prošlim događajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih ekonomskih uslova.

Prestanak priznavanja

Finansijska sredstva, ili njen deo, prestaju se priznavati kada su ugovorna prava na primanje tokova gotovine iz aktive istekla, ili kada su prenesena i (a) KPŠFPS prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva, ili (b) KPŠFPS ne prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva i KPŠFPS nije zadržao kontrolu.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada se gasе (tj. kada je obaveza navedena u ugovoru isplaćena, otkazana ili istekla).

3.2 Gotovina i njeni ekvivalenti

Za potrebe tokova gotovine, gotovinu i njene ekvivalente čine gotov novac u ruci i sa bankom i brokerom, i kratkoročni depoziti sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje. Oročeni depoziti za koje nema prethodnog objavnog roka, ali koje Upravni odbor ne namerava da ih otkupi ne pripadaju gotovini i njenim ekvivalentima.

3.3 Doprinosi

Doprinosi primljeni od doprinosilaca izračunaju se na gotovinskoj bazi, osim doprinosa za zadnji mesec u period, koji se izračunaju na akrujalnoj bazi i priznati su u izveštaju finansijskog stanja ka dospeli doprinosi, kako je dalje opisano u napomeni 5.

3.4 Naknade za upravljanje na teret računa učesnika

Naknade su obračunate dnevno u akrujalnoj bazi i priznavaju se ka trošak u izveštaju sveobuhvatnog dobitka. Formula za izračunavanje dnevne naknade je:

$$\text{Naknada} = [\text{Bruto sredstva učesnika}] * [\text{Stopa}] / [\text{Broj dana u godini}]$$

Detalji naplaćenih naknada predstavljani su u napomeni 11. S druge strane, bilans (a) naknada; i (b) razlika između vrednosti otkupljenih jedinica za refundacije (otkupna vrednost) i iznosa vraćenog primaocu uplate (nominalni doprinosi); plative na kraju perioda su predstavljene u izveštaju o finansijskom stanju kao obaveze prema KPŠFPS, a dalje su detaljno opisane u napomeni 8.

3.5 Ne-doprinosi

Ulazni transferi na račun naplate KPŠFPS-a u CBK, koji su u vreme obrade bankovnog izveštaja identifikovani da nisu penzijski doprinosi klasifikuju se kao ne-doprinosi i ne konvertiraju se na jedinice. Primeri takvih transfera obično uključuju preplaćivanje poslodavca ili plaćanje drugih obaveza (npr. poreza), kao i vraćene isplate benefita zbog netačnih podataka o bankovnom računu ili zatvorenih bankovnih računa. Stanje takvih ne-doprinosi, plativih na kraju perioda, prikazani su u napomeni 9 kao obaveze za ne-doprinosi.

3.6 Oporezivanje

KPŠF penzijska sredstva su izuzete od plaćanja poreza na dobit korporacija.

3 MATERIJALNE KNJIGOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.7 Povlačenje štednji i refundacije

Povlačenje štednji (tj. isplata benefita), kao i refundacije pogrešnih doprinosa, obračunavaju se na period na koji se dešava otkup jedinica. Bilans (a) vrednosti otkupljenih jedinica zbog povlačenja štednje; i (b) nominalne vrednosti otkupljenih jedinica zbog povrata; plative do kraja perioda, prikazane su u izveštaju o finansijskom stanju kao obaveze za otkupljene jedinice, a dalje su detaljno opisane u Napomeni 9.

Podizanje uštedevine sa računa učesnika može se izvršiti u sledećim slučajevima:

Učesnik dostiže starosnu doba za penzionisanje od 65 godina

Učesnik koji odlazi u penziju sa saldom štednje ispod ili jednakim pragu od 3,000 EUR, prima celi prihod u jednom iznosu. S druge strane, ako učesnik odlazi u penziju sa saldom iznad ovog praga, on / ona ima mogućnost da primi 20% stanja odmah, dok ostatak mora biti primljen u fazama, putem mesečnih prihoda od faznog programa povlačenja, sve dok se ušteda ne potroši. Mesečne isplate su postavljene na 1% stanja na računu kada se jedinice otkupe, ili 200 EUR, koja god je veća.

Deo koji treba da se prima u fazama, KPŠF prenosi komercijalnoj banci po izboru učesnika, pri čemu banka naknadno mesečno uplaćuje pensionera. S obzirom na to da imovina učesnika više nije pod nadzorom KPŠF-a, ona više se ne obračunava od KPŠFPS.

Učesnik u primanju invalidske penzije

Učesnik u primanju invalidske penzije, koju joj je izdalo Ministarstvo Financija, rada i transfera za određeni broj godina, može podizati uštedevinu putem faznog programa povlačenja. Prihod je ograničen na 2,400 EUR za svaku od godina koje invalidska penzija pokriva, ili puni bilans uštedevine, koja god je niža. Kao i gore, KPŠFPS više ne knjiži ova sredstva, jer se sredstva prenose poslovnoj banci, koja mesečno uplaćuje učesniku 200 EUR dok se sredstva ne potroše.

Učesnik nije, niti je bio dužan, da doprinosi penzijskom fondu

Strani državljanin, koji nikada nije imao kosovsko državljanstvo, a Ministarstvo unutrašnjih poslova mu nikada nije izdalo status stalnog boravka na Kosovu, može povući svoju penzijsku uštedevinu u jednom iznosu, pod uslovom da Poreska Uprava potvrdi da učesnik nije, i nikada nije bio dužan, da uplati doprinose za penziju.

Učesnik umire pre dostizanja starosno doba za penzionisanje

Zakoniti naslednik odlučuje da svoj deo štednje umrlog učesnika dobije putem (a) jednog iznosa ili (b) prenosa na sopstveni štedni račun kod KPŠF-a. Prioritet zakonitih naslednika je sledeći: (1) supružnik, (2) deca i (3) ostali, kako je odlučio sud ili beležnik.

Pravila za povlačenje uštedevine, uključujući pragove, postavljuje CBK u svom pravilu za povlačenje penzijske štednje. Fazna pravila povlačenja su uslovna sve dok anuiteti ne budu dostupni na Kosovu.

3.8 Značajne procene i presude

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva procene i presude koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena. Rukovodstvo isto treba presuditi i aplikaciju knjigovodstvenih politika KPŠFPS. Procene i presude se revidiraju na tekućoj osnovi.

Ova napomena daje pregled oblasti koje uključuju viši stepen prosuđivanja i složenosti, kao i glavne izvore neizvesnosti procena koje imaju značajan rizik da dovedu do materijalnog prilagođavanja u narednoj finansijskoj godini. Detaljne informacije o svakoj od ovih procena i prognoza uključene su u odgovarajuće napomene zajedno sa informacijama o osnovama za obračun za svaku pogođenu stavku u finansijskim izveštajima.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka

Merenje očekivanog ispravka vrednosti kreditnog gubitka za finansijsku aktivu merenu po amortizovanom trošku je područje koje zahteva korišćenje složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Objašnjenje ovih ulaznih podataka, pretpostavki i tehnika procene korišćenih u merenju OKG-a detaljnije je opisano u napomeni 3.9.5, koja takođe navodi ključne osetljivosti OKG-a na promene u ovim elementima.

Nekoliko značajnih procena takođe je potrebno za primenu računovodstvenih zahteva za merenje OKG-a, kao što su:

- Određivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje OKG-a;
- Utvrđivanje broja relativnih pondera predviđenih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i pripadajući OKG; i
- Osnivanje grupa slične finansijske aktive u svrhu merenja OKG-a.

3 MATERIJALNE KNJIGOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.9 Upravljanje finansijskim rizikom

Aktivnosti KPŠFPS ga izlažu raznim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (uključujući valutni rizik, rizik kamatne stope fer vrednosti, rizik kamatne stope toka gotovine i rizik cene), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Program sveukupnog upravljanja rizikom KPŠFPS nastoji da maksimizira povrate dobijene za nivo rizika kojem je KPŠFPS izložena i nastoji da minimizira potencijalne negativne efekte na finansijski učinak KPŠFPS-a.

Kada se radi o proceni rizika finansijskih instrumenata koji čine dio imovine KPŠFPS, ogromna većina investicija se vrše kroz otvorene fondove, što praktično znači da funkcija svakodnevnog upravljanja rizikom je ustupljena pružaocima otvorenih fondova. Maksimalni gubitak jednak je knjigovodstvenoj vrednosti finansijske imovine. Upravljanje ovim rizicima vrše menadžeri za investicije i od uprave i odbora KPŠF.

Investiciona politika pre svega zahteva za uložena sredstva, bilo direktno ili indirektno, da su veoma raznovrsne preko emitenata i klasa sredstava, kao i preko investicionih pristupa otvorenih fondova. Kao način da se upravlja direktnim rizicima politika postavlja ograničenja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente date klase sredstava, kao i ograničenja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente datog investicionog pristupa, kako i je prikazano u napomeni 13.f) ovih finansijskih izveštaja. U tom okviru Upravni odbor donosi odluke da li da se poveća ili smanji izlaganje u određeno vozilo zavisnos od učinka i portfelja vozila ili korelaciji vozila sa drugim vozilima, kao i od uverenja za kratki i srednji rok o izgledima za datu klasu sredstava i dati investicioni stil vozila. Sam KPŠF se ne angažuje u ugovorima unapred, svopovima i derivata u cilju upravljanja i kontrolisanja tih rizika za imovinu KPŠFPS.

Odelenje za Investicije i Rizik KPŠF-a redovno analizira usklađenost direktnih, kao i indirektnih ulaganja kroz otvorene investicione fondove, sa politikom investiranja KPŠF-a. Rizici i volatilnost direktnih i indirektnih plasmana se takode procenjuju redovno. Nalazi su pregledani od strane Komisije za Investicije Upravnog odbora KPŠF-a i služe kao pomoć za donošenje investicionih odluka.

U nastavku su dati standardni rizici kojima su finansijska sredstva KPŠFPS direktno bile izložene na dan izveštavanja.

3.9.1 Kamatni rizik (Standardni, Balancirani i Konzervativni Portfelj)

Kamatni rizik je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa. Na dan izveštavanja KPŠFPS nije imalo obaveze izložene kamatnom riziku, ali imalo je direktne investicije u obveznice državnih trezora i oročene depozite sa komercijalnim bankama sa fiksnom kamatnom stopom, u vrednosti od 649,168,998 EUR (2023: 536,096,670 EUR). Nije bilo direktnih ulaganja u instrumentima sa varijabilnom kamatnom stopom.

3.9.2 Cenovni rizik (Standardni i Balancirani Portfelj)

Sredstva su izložena cenovnom riziku akcija. Ovo proizilazi iz investicija koje drži KPŠFPS za koje cene u budućnosti nisu izvesne. Tamo gde su nemonetarni finansijski instrumenti denominovani u valutama koje nisu evro, cena koja je prvobitno izražena u stranoj valuti, a zatim preračunata u evre će takode fluktuirati zbog promena u deviznim kursovima. Napomena 3.9.3 „Devizni rizik“ u nastavku navodi kako se ovom komponentom cenovnog rizika upravlja i meri.

Uprkos umerenom smanjenju osetljivosti na promene u fer vrednosti investicija raspoloživih za prodaju preko otvorenih instrumenata, cenovni rizik ostaje najznačajniji direktni faktor rizika za uložena sredstva KPŠFPS. KPŠFPS kroz investicione politike pokušava da upravlja ovim rizikom diversifikujući ulaganja u ne povezanim otvorenim instrumenatima, koji zauzvrat imaju u svojim portfeljima različite klase sredstava i imaju različite investicione načine i ciljeve.

Analiza osetljivosti na promene cena otvorenih fondova

Da su cene otvorenih instrumenata bila 5% viša / niža na dan izveštavanja, neto sredstva koja pripadaju doprinosiocima bi se povećala / smanjila za 126,023,942 EUR (2023: 100,675,907 EUR).

Maksimalni pad Standardnog portfelja KPŠF-a za jednogodišnji period završenog 31 decembra 2024. Bio je 3.5%, a za period od 3 godina bio je 7.6% (2023: 4.2%, odnosno 7.6%). Maksimalni pad Balanciranog portfelja KPŠF-a, za 9 meseca od stvaranja, je bio 1.7%.

Za Standardni Portfelj odnos performanse protiv kolebljivosti za period od 1 godine završenoj 31 decembra 2024. je bio 1.77; gde je godišnja kolebljivost bila 4.9% a performansa +8.8% (2023: 0.66, odnosno 4.9% i +3.0%). Sa druge strane odnos za period od 3 godina je bio 0.35; gde je godišnja kolebljivost bila 5.4% a performansa +1.9% (2023: 0.49, odnosno 5.1% i +2.5%).

Za Balancirani Portfelj, za 9 meseca od stvaranja, odnos performanse protiv kolebljivosti je bio 1.33; gde je godišnja kolebljivost bila 4.1% a performansa +5.4%.

3 MATERIJALNE KNJIGOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.9 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.9.3 Devizni rizik (Standardni i Balansirani Portfelj)

Devizni rizik nastaje usled promene vrednosti budućih transakcija, priznate monetarne imovine i novčanih obaveza denominiranih u drugim valutama usled promene kursa stranih valuta. Na datume izveštavanja direktni plasmani u obveznice državnih trezora i bankarskih oročenja su denominirani u evrima.

Kao način upravljanja valutnim rizikom putem otvorenih investicionih fondova, politika investiranja KPŠFPS dozvoljava samo do 20 odsto ukupnih sredstava KPŠFPS da budu uložene u fondove koji nisu denominovane u evrima i ne pružaju evro hedžing. Ne postoji takvo ograničenje za indirektno plasmane, tj. osnovne investicije koje vrše sami otvoreni fondovi.

Od 22 otvorenih fondova preko kojih je KPŠF bio investiran na datum izveštavanja: (a) 13 je bilo denominirano u EUR, s iznosom od 2,109,342,632 EUR ili 65.8% ukupnih sredstava; (b) 9 je bilo denominirano u USD, u ukupnom iznosu od 411,136,216 EUR ili 12.8% ukupnih sredstava (2023: 12 fondova denominiranih u EUR sa iznosom od 1,646,036,940 EUR ili 60.5% ukupnih sredstava, i 9 fondova denominiranih u USD sa iznosom od 367,481,198 EUR ili 13.5% ukupnih sredstava). Iako su fondovi denominirani u EUR ili USD, njihove osnovne investicije će biti u mnogim valutama i pod različitim procentima alokacije. Neki menadžeri fondova koriste valutne derivate za upravljanje i kontrolu diviznog rizika. Međutim, pošto KPŠF ne utvrđuje ili kontroliše sredstva u tim fondovima, a sredstva nisu direktno uložena od strane KPŠF-a u čiste USD instrumente na bilo kom značajnom nivou, nije izvršena analiza osetljivosti na efekte smene valute na sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31 decembra 2023. i 2024 godine.

3.9.4 Rizik likvidnosti (Standardni i Konzervativni Portfelj)

Rizik likvidnosti je rizik da će KPŠFPS naići na poteškoće u ispunjavanju obaveza povezanih sa njegovim finansijskim obavezama koje se izmiruju isporukom gotovine ili druge finansijske imovine. Konzervativno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljne gotovine, dostupnost fondova kroz odgovarajuća kreditna postrojenja i mogućnost blagovremenog prikupljanja - u okviru uspostavljenih termina - dospele iznose iz trećih strana.

Rizikom likvidnosti upravlja se procenom mesečnih otkupa po osnovu podizanja štednje kao i refundacije sredstava i zadržavanjem dovoljne gotovine za ovu namenu. Rizik likvidnosti je mali s obzirom da prosečni mesečni otkupi za godinu završenu 31. decembra 2024. iznosili su 6,047,392 EUR još su puno manji nego prosečni mesečni ulazni doprinosi koji za godinu iznosu od 26,317,261 EUR (2023: 6,118,238 EUR, odnosno 23,848,445 EUR).

Investicije putem otvorenih fondova mogu se otkupiti u roku od 1-5 dana i prijavljuju se tu kao investicije kratkotrajnog roka. Investicije sredstava KPŠFPS na obveznice državnih trezora imaju originalnu dospelost do deset godina dok oročenja sa bankama imaju originalnu zrelost od 1 do 3 godine.

Tabela ispod predstavlja ostatak ugovorenog roka otplate finansijskih sredstava i obaveza KPŠFPS.

	Na dan 31 decembar 2024			Na dan 31 decembar 2023		
	Do 1 godine	1-5 godina	5-10 godina	Do 1 godine	1-5 godina	5-10 godina
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Finansijska sredstva						
Gotovina i njeni ekvivalenti	12,149,224	-	-	152,330,062	-	-
Finansijska sredstva po FVDG	2,520,478,848	-	-	2,013,518,138	-	-
Obveznice državnih trezora	119,779,011	215,682,664	162,159,255	107,599,471	252,868,620	85,887,893
Oročeni depoziti	61,855,325	89,692,743	-	42,443,059	47,297,627	-
Doprinosi i druga potraživanja	22,707,429	-	-	19,577,370	-	-
	2,736,969,837	305,375,407	162,159,255	2,335,468,100	300,166,247	85,887,893
Finansijske obaveze						
Ukupne obaveze	1,197,233	-	-	1,280,462	-	-
Razlika dospelosti						
	2,735,772,604	305,375,407	162,159,255	2,334,187,638	300,166,247	85,887,893

3 MATERIJALNE KNJIGOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.9 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.9.5 Kreditni rizik (Standardni, Balancirani i Konzervativni Portfelj)

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka za KPŠFPS ukoliko kupac ili ugovorna stranka finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze.

Analize kreditnog kvaliteta

Izloženost KPŠFPS kreditnom riziku nastaje u vezi sa sledećim instrumentima:

- **Gotovina u banci** - Gotovina u banci se sastoji od gotovine na tekućim računima sa CBK i brokerom. Na dan 31. decembra 2024, 90% gotovine je bilo u računu sa CBK-om. Kreditni rejting za Republiku Kosova je BB-, međutim, zbog svoje kratkoročne prirode, kreditni rizik se ne smatra značajnim i ne izračunava se gubitak od umanjenja vrednosti.
- **Obveznice državnih trezora** - Prema zakonu, KPŠFPS može plasirati do 30% sredstava u vladne obveznice Republike Kosova. Na dan 31. decembra 2024. godine izloženost KPŠFPS u hartijama od vrednosti izdatih od Vlade Kosova se smanjio na 13.6% (2023: 16.4%). Kreditni rejting za obveznica Kosova je BB-. Izloženost u obveznice drugih država je bio 1.9% ukupnih sredstava (2023: 0 EUR) i nastojao se od obveznica trezora Austrije i Italije.
- **Oročeni depoziti** - sastoji se od oročenih depozita položenih kod komercijalnih banaka u Republici Kosovo. Na dan 31. decembra 2024. godine, banka sa najvećom izloženošću je imala 34% od oročenih depozita (2023: 36%).
- **Otvoreni fondovi** - osnovna ulaganja nekih otvorenih fondova, u koja se ulaže imovina KPŠFPS, izložena su kreditnom riziku putem plasmana u korporativne i državne obveznice, kao i drugih dužničkih instrumenata. Kako se ovi (a) mere po fer vrednosti; i (b) nije moguće dobiti dovoljno detalja za pouzdanu procenu kreditne sposobnosti svake osnovne investicije ovih otvorenih fondova; ne izračunava se gubitak od umanjenja vrednosti.

Očekivani kreditni gubitak (OKG)

Na svaki datum izveštavanja, KPŠFPS procenjuje proviziju gubitka finansijskog instrumenta merenog po amortizovanom trošku u iznosu doživotnog očekivanog kreditnog gubitka ako je bilo značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Ako na datum izveštavanja kreditni rizik nije značajno povećan od početnog priznavanja, KPŠFPS procenjuje proviziju gubitka u iznosu 12- mesečnog očekivanog kreditnog gubitka. Značajne finansijske poteškoće druge ugovorne strane, verovatnoća da će druga strana ući u stečaj ili finansijsku reorganizaciju i kašnjenje u plaćanju smatraju se pokazateljima da su iznosi možda kreditno obezvređeni.

Značajno povećanje kreditnog rizika menadžment definiše kao svako ugovorno plaćanje koje kasni više od 30 dana. Svako ugovorno plaćanje koje kasni više od 90 dana smatra se obezvređenim kreditom.

Merenje OKG-a

U proceni OKG-a, KPŠFPS koristi objavljene stope neplate za izdavaoce istog rejtinga. Kada rejting nije dostupan, koriste se podrazumevane stope za najbližnje izdavaoce. Merenje se prilagođava za (a) trajanje ako data hartija od vrednosti ima manje od godinu dana do dospeća; (b) tipične stope naplate za slične izdavaoce; i (c) diskontne faktore za odgovarajuće prinose na hartije od vrednosti.

S obzirom na gore navedene inpute, sve obveznice državnih trezora i oročeni depoziti su evaluirani u 1. Fazi korišćenjem 12- mesečnog modela umanjenja vrednosti, dok nije bilo kretanja između faza tokom godine završene 31. decembra 2024.

3.9.6 Rizik koncentracije (Standardni, Balancirani i Konzervativni Portfelj)

Rizik koncentracije je mogućnost gubitka vrednosti investicionog portfolija ili finansijske institucije kada se pojedinačne ili grupne ekspozicije kreću zajedno u nepovoljnom smeru.

Na dan izveštavanja, geografska raspodela imovine na osnovu direktnih investicija, prema mestu registracije otvorenih fondova i ETF-ova, bila je: Irska 35.3%; Kosovo 19.4%; Luksemburg 19.1%; Sjedinjene Američke Države 11.9%; Francuska 11.5%; i ostatak 2.8% (2023: Francuska 31.2%; Kosovo 26.0%; Luksemburg 16.4%; Sjedinjene Američke Države 12.5%; Irska 10.7%; i ostatak 3.2%).

Na dan izveštavanja, geografska raspodela direktnih investicija, kao i indirektnih investicija putem osnovnih ulaganja otvorenih fondova i ETF-ova, bila je: Sjedinjene Američke Države 46.2%; Kosovo 19.4%; Francuska 7.4%; Ujedinjeno Kraljevstvo 4.1%; Japan 3.2%; Italija 2.9%; Nemačka 2.0%; Holandija 1.4%; Kanada 1.3%; Švajcarska 1.2%; i ostatak 10.7% (2023: Kosovo 26.0%; Sjedinjene Američke Države 24.4%; Francuska 14.7%; Ujedinjeno Kraljevstvo 6.5%; Italija 3.4%; Holandija 2.6%; Španija 2.2%; Nemačka 2.2%; Švedska 1.8%; Finska 1.8%; i ostatak 14.4%).

Na dan izveštavanja, 10 najvećih ekspozicija prema jednom entitetu činilo je 27.6% sredstava i uključivalo je: Trezor Kosova 13.6%; Microsoft 2.1%; Apple 1.8%; Trezor Italije 1.8%; Alphabet 1.8%; Depoziti s NLB Bank 1.8%; Nvidia 1.6%; Depoziti s ProCredit Bank 1.6%; Trezor Austrije 1.0%; i Amazon 1.0% (2023: 10 najvećih činilo je 31.9% sredstava, uključujući: Trezor Kosova 16.4%; Groupe BPCE 2.3%; Credit Agricole 2.3%; Credit Mutuel 2.1%; Societe General 2.1%; BNP Paribas SA 1.6%; Nordea Bank 1.3%; Intesa Sanpaolo 1.3%; Trezor Italije 1.2%; i Depoziti s NLB Bank 1.2%).

3 MATERIJALNE KNJIGOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.9 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.9.7 Merenje fer vrednosti

Finansijska sredstva i obaveze su grupisane u tri hijerarhijska nivoa fer vrednosti na osnovu značaja ulaznih podataka koji se koriste tokom merenja fer vrednosti finansijskog instrumenta:

- Razina 1: Navedene cene (ne prilagođene) na aktivnim tržištima za identične imovine ili obveze;
 Razina 2: Drugi ulazni podaci, osim navedenih cena, uključeni u razinu 1, koji su dostupni za promatranje imovine ili obveze direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izrađeni od cene); i
 Razina 3: Ulazni podaci o imovinu ili obvezi koje se ne temelju na dostupnim podacima za promatranje tržišta.

Finansijski instrumenti koji nisu prikazani po fer vrednosti

Sledeća tabela sumira knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti tih finansijskih sredstava i obaveza koje nisu prikazane u izveštaju o finansijskom stanju po fer vrednosti na dan 31 decembra 2024. i 2023 godine.

	Nivo	Na dan 31 decembar 2024		Na dan 31 decembar 2023	
		Vrednost u knjigovodstvo	Fer Vrednost	Vrednost u knjigovodstvo	Fer Vrednost
		EUR	EUR	EUR	EUR
Financijska sredstva					
Gotovina i njeni ekvivalenti	2	12,149,224	12,149,224	152,330,062	152,330,062
Obveznice državnih trezora	2	497,620,930	496,461,413	446,355,984	442,030,063
Oročeni Depoziti	2	151,548,068	154,156,603	89,740,686	85,808,678
Doprinosi i druga potraživanja	3	22,707,429	22,707,429	19,577,370	19,577,370
		684,025,651	685,474,669	708,004,102	699,746,173
Financijske obaveze					
Ukupne obaveze	3	1,197,233	1,197,233	1,280,462	1,280,462
		1,197,233	1,197,233	1,280,462	1,280,462

Knjigovodstveni vrednosti gotovine i ekvivalenata gotovine, doprinosa i drugih potraživanja, kao i plativih računa predstavljaju razumnu aproksimaciju njihove fer vrednosti zbog njihovih kratkoročnih dospeća. Fer vrednost obveznice Kosova i oročenih depozita se procenjuje diskontovanjem budućih plaćanja zakupa postepenom stopom pozajmljivanja. Fer vrednost obveznica drugih država predstavlja njihovu tržišnu vrednost na datum izveštavanja. Fer vrednost obveznice državnih trezora sastoji se od obveznica Kosova u iznosu od 434,779,653 EUR i obveznica trezora investicionog ranga iz drugih država u iznosu od 61,681,760 EUR (2023: 442,030,063 EUR i 0 EUR, respektivno).

Finansijski instrumenti mereni po fer vrednosti

Na izveštajnim datumima, finansijski instrumenti KPŠFPS merene po fer vrijednosti, objašnjeni su na sledeći način:

Klasa ulaganja	Razina	Na dan 31 decembar 2024	Na dan 31 decembar 2023
		EUR	EUR
Finansijska sredstva po FVDG	1	2,520,478,848	2,013,518,138

Gore navedena merenja fer vrijednosti se ponavljaju. Tokom godine završene 31 decembra 2024. i 2023 nije bilo kretanja sredstava između razina. Fer vrednost finansijskih sredstava kojom se trguje na aktivnim tržištima zasniva se od cena dobijenih direktno sa berze na kojoj se trguje ili dobije instrument od strane menadžera fonda.

3.9.8 Izlaganja putem indirektnih plasmana

Većina KPŠFPS sredstava plasiraju se preko otvorenih instrumenata koja trguju u različitim klasama imovine i zapošljavaju različitu politiku za investicije i rizik. Kao rezultat, sredstva KPŠFPS izloženi su različitim rizicima za indirektno investicije u zavisnosti od sredstva uložena u datom otvorenom instrumentu, dok su glavni rizici bili sledeći: Cenovni; Kreditni / ugovorne stranke; Državni/politički; Kamatni / valutni.

4 GOTOVINA I NJENI EKVIVALENTI

	Na dan 31 decembar 2024	Na dan 31 decembar 2023
	EUR	EUR
U Centraloj banci Republike Kosovo (CBK)	151,925,005	28,860,633
Računi sa brokerima	405,057	3,269,838
Ukupna gotovina i njeni ekvivalenti	152,330,062	32,130,471

Od 1. januara 2023 do 4. avgusta 2023. pozitivna godišnja kamata od 0.25%, i od 5. avgusta 2023 do 31. decembra 2024. pozitivna godišnja kamata od 0.30%; je bila zastupana na dnevni bilans tekućeg računa KPŠFPS sa Centralnom Bankom Kosova.

Brokери su zastupali pozitivnu godišnju kamatu od 0.25% do 1.5% na dnevne bilanse od 1. januara 2024 do 31. decembra 2024, i pozitivnu godišnju kamatu od 0.25%, na dnevne bilanse od 1. januara 2023 do 31. decembra 2023.

Neto kamatni prihodi za odgovarajuće periode su bili:

	Za godinu završenu 31 decembar 2024	Za godinu završenu 31 decembar 2023
	EUR	EUR
Centralna banka Republike Kosovo (CBK)	127,202	123,063
Računi sa brokerima	113,880	31,564
Ukupni kamatni prihodi	241,082	154,627

5 DOPRINOSI I DRUGA POTRAŽIVANJA

Doprinosi i druga potraživanja na dan 31. decembra 2024 u iznosu 22,707,429 EUR (2023: 19,577,370 EUR) odnose se na doprinose koji su primljeni na uplatni račun 1-18 dana nakon datuma izveštavanja u iznosu od 22,698,019 EUR (2023: 19,560,192 EUR) i dospelih kamata na gotovinu i njene ekvivalente u iznosu od 9,410 EUR (2023: 17,178 EUR).

Zakon br. 07/L-016 o ekonomskom oporavku Covid-19, kojim se menja Zakon br. 04/L-101 o penzijskim fondovima Kosova, stupio je na snagu 7. decembra 2020. Ovaj amandman omogućio je rano povlačenje 10% bilansa uštede svim učesnicima, u periodu od četiri meseca nakon stupanja na snagu, odnosno do 6. aprila 2021. Dalje, amandmanom je predviđeno da učesnici sa saldom uštede manjim ili jednakim 9,999.00 EUR (efektivno povlače 999.90 EUR ili manje), počev od 2023. godine, Vlada Republike Kosovo će nadoknađivati novac na način i rokove dogovorene u konsultacijama sa KPŠF-om. Učesnika koji su povukli 999.90 EUR ili manje su bili 372,652, a njihova povlačenja iznosila su 101,772,746 EUR. Taj iznos je predstavljao prvobitni dug Vlade prema učesnicima.

Vlada je odlučila u 2022. godini da nadoknađiva ukupni dug u ratama počev od 2023. godine. U 2023. godini potpisan je memorandum između Vlade i KPŠF-a u kojem se navodi da će prioritet za nadoknade biti dat učesnicima sa (1) trajnim povlačenjem; i (2) ranijim datumima rođenja.

S tim u vezi, Vlada je tokom jula 2023. godine refundirala prvu ratu u iznosu od 5,431,049 EUR za ukupno 12,090 učesnika. Druga rata u julu 2024. godine je bila u iznosu od 1,873,876 EUR i refundirala je daljih 4,255 učesnika.

Vlada je u budžetu za 2025. fiskalnu godinu izdvojila 3,000,000 EUR za treću ratu. Pošto su budžetska izdvajanja uglavnom početni planovi, tačan iznos bi se utvrdio kada se u stvari izvrši nadoknada.

6 FINANSIJSKA SREDSTVA PO FVDG

a) Investicije u otvorene fondove (u EUR)

							2024
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Dobitak ili (gubitak)	Odbijena naknada	Povlačenja	Na dan 31 decembar
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
IE00B03HD316	6.1	119,953,739	463,174,475	48,683,208	(621,899)	-	631,189,523
LU0257969260	6.2	162,769,170	-	18,407,327	-	-	181,176,497
LU0539147214	6.3	232,134,896	-	8,439,196	-	-	240,574,092
FR0007038138	6.4	849,040,517	25,319,172	26,113,123	(635,282)	(532,000,212)	367,837,318
US78468R5569	6.5	55,506,017	-	1,960,971	(204,707)	-	57,262,281
US37954Y6730	6.6	63,745,183	-	16,362,952	(346,300)	-	79,761,835
US46435U7138	6.7	64,391,579	-	14,809,221	(222,313)	-	78,978,487
LU2305367323	6.8	28,283,645	35,000,000	3,450,471	-	(66,734,116)	-
US46138E6288	6.9	31,434,451	-	2,781,829	(26,459)	(34,189,821)	-
US9229087443	6.10	61,550,538	-	12,851,226	(27,650)	-	74,374,114
IE00BQN1K901	6.11	90,047,414	-	9,893,407	(239,873)	(7,999,974)	91,700,974
LU1829219390	6.12	23,892,604	-	4,156,826	(17,542)	(28,031,888)	-
IE00BKWQ0F09	6.13	31,764,192	-	(1,293,841)	(58,312)	-	30,412,039
GB00B15KYG56	6.14	25,814,601	-	(102,038)	(29,323)	(25,683,240)	-
JE00B8DFY052	6.15	27,433,379	-	1,243,739	(8,526)	(28,668,592)	-
IE00B5M1WJ87	6.16	21,991,190	-	1,069,981	(69,942)	-	22,991,229
GB00B15KXV33	6.17	34,264,437	-	5,080,811	(139,450)	(12,499,956)	26,705,842
US46434G8481	6.18	31,972,649	-	(963,107)	(27,918)	(30,981,624)	-
IE00BH04GL39	6.19	26,930,801	-	391,584	(18,736)	-	27,303,649
US4642885622	6.20	15,629,945	27,999,558	4,257,710	(132,321)	-	47,754,892
US69374H7411	6.21	14,967,191	9,999,937	2,069,966	(129,476)	-	26,907,618
LU1681041890	6.22	-	39,999,930	(994,009)	(71,083)	-	38,934,838
LU2133056387	6.23	-	37,999,831	4,879,454	(78,054)	-	42,801,231
IE00BJ38QD84	6.24	-	25,999,885	4,765,155	(79,615)	-	30,685,425
LU2802595350	6.25	-	106,734,116	2,580,831	-	-	109,314,947
IE00BRKWGL70	6.26	-	270,999,948	27,469,833	(69,328)	-	298,400,453
US37954Y2366	6.27	-	7,999,997	(279,726)	(2,116)	-	7,718,155
US4642875318	6.28	-	7,999,923	(304,765)	(1,749)	-	7,693,409
Ukupne investicije u otvorene fondove		2,013,518,138	1,059,226,772	217,781,335	(3,257,974)	(766,789,423)	2,520,478,848

Pored neto dobitka od 217,781,335 EUR od revalorizacije ili prodaje od otvorenih fondova, dodatnih 6,077,038 EUR primljeno je kao dividenda tokom godine završenoj 31. decembra 2024., čineći da ukupni neto dobitak iz otvorenih fondova budu u vrednosti od 223,858,373 EUR.

6 FINANSIJSKA SREDSTVA PO FVDG (NASTAVAK)

a) Investicije u otvorene fondove (u EUR) (nastavak)

							2023
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Dobitak ili (gubitak)	Odbijena naknada	Povlačenja	Na dan 31 decembar
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
IE00B03HD316	6.1	1,078,243	110,801,837	8,103,677	(30,018)	-	119,953,739
LU0257969260	6.2	148,462,915	-	14,306,255	-	-	162,769,170
LU0539147214	6.3	224,068,597	-	8,066,299	-	-	232,134,896
FR0007038138	6.4	382,119,647	533,172,517	16,006,885	(258,977)	(81,999,555)	849,040,517
US78468R5569	6.5	56,943,838	-	(1,241,047)	(196,774)	-	55,506,017
US37954Y6730	6.6	59,069,111	-	14,981,588	(305,553)	(9,999,963)	63,745,183
US46435U7138	6.7	60,062,495	-	4,576,252	(247,168)	-	64,391,579
LU2305367323	6.8	1,540,491	23,000,000	3,743,154	-	-	28,283,645
US46138E6288	6.9	67,214,478	-	(11,396,017)	(184,077)	(24,199,933)	31,434,451
US9229087443	6.10	118,823,433	-	(829,024)	(43,100)	(56,400,771)	61,550,538
IE00BQN1K901	6.11	79,301,062	-	10,960,895	(214,543)	-	90,047,414
LU1829219390	6.12	53,615,661	-	16,462,594	(185,046)	(46,000,605)	23,892,604
IE00BKWQ0F09	6.13	29,529,067	-	2,290,227	(55,102)	-	31,764,192
GB00B15KYG56	6.14	30,100,598	-	(4,153,992)	(132,005)	-	25,814,601
JE00B8DFY052	6.15	-	36,999,951	3,479,125	(47,906)	(12,997,791)	27,433,379
IE00B5M1WJ87	6.16	-	20,999,983	1,044,219	(53,012)	-	21,991,190
GB00B15KXV33	6.17	-	34,999,865	(633,998)	(101,430)	-	34,264,437
US46434G8481	6.18	-	70,002,291	(8,446,783)	(181,046)	(29,401,813)	31,972,649
IE00BH04GL39	6.19	-	24,999,587	1,935,702	(4,488)	-	26,930,801
US4642885622	6.20	-	14,999,970	635,467	(5,492)	-	15,629,945
US69374H7411	6.21	-	14,999,985	(26,186)	(6,608)	-	14,967,191
IE00B504KX99		200,172,086	-	(9,690,431)	-	(190,481,655)	-
IE00BYX8XD24		21,339,112	-	(722,816)	(44,748)	(20,571,548)	-
LU0406802768		2,223,726	23,000,000	(2,998,153)	(150,100)	(22,075,473)	-
US4642882249		22,171,891	-	(7,577,067)	(69,258)	(14,525,566)	-
LU1390062245		75,868,822	-	1,082,704	(110,437)	(76,841,089)	-
US46434V6213		55,544,738	-	1,083,522	(28,314)	(56,599,946)	-
Ukupne investicije u otvorene fondove		1,689,250,011	907,975,986	61,043,051	(2,655,202)	(642,095,708)	2,013,518,138

Pored neto dobitka od 61,043,051 EUR od revalorizacije ili prodaje od otvorenih fondova, dodatnih 8,140,670 EUR primljeno je kao dividenda tokom godine završenoj 31. decembra 2023., čineći da ukupni neto dobitak iz otvorenih fondova budu u vrednosti od 69,183,721 EUR.

6 FINANSIJSKA SREDSTVA PO FVDG (NASTAVAK)

b) Investicije u otvorene fondove (u Jedinice)

						2024
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Povlačenja	Na dan 31 decembar	Na dan 31 decembar
		Jedinice	Jedinice	Jedinice	Jedinice	Cena (EUR)
IE00B03HD316	6.1	4,059,142	13,787,455	-	17,846,597	35.3675
LU0257969260	6.2	3,991,701	-	-	3,991,701	45.3883
LU0539147214	6.3	10,654,206	-	-	10,654,206	22.5802
FR0007038138	6.4	789	23	[482]	330	1,118,777.6754
US78468R5569	6.5	447,928	-	-	447,928	127.8381
US37954Y6730	6.6	2,043,786	-	-	2,043,786	39.0265
US46435U7138	6.7	1,766,651	-	-	1,766,651	44.7052
LU2305367323	6.8	262,135	302,860	[564,995]	-	-
US46138E6288	6.9	706,045	-	[706,045]	-	-
US9229087443	6.10	454,877	-	-	454,877	163.5038
IE00BQN1K901	6.11	11,323,870	-	[896,195]	10,427,675	8.7940
LU1829219390	6.12	185,270	-	[185,270]	-	-
IE00BKWQ0F09	6.13	162,910	-	-	162,910	186.6800
GB00B15KYG56	6.14	1,972,387	-	[1,972,387]	-	-
JE00B8DFY052	6.15	2,366,987	-	[2,366,987]	-	-
IE00B5M1WJ87	6.16	966,221	-	-	966,221	23.7950
GB00B15KXV33	6.17	4,160,325	-	[1,310,790]	2,849,535	9.3720
US46434G8481	6.18	820,176	-	[820,176]	-	-
IE00BH04GL39	6.19	1,146,870	-	-	1,146,870	23.8071
US4642885622	6.20	234,885	375,431	-	610,316	78.2462
US69374H7411	6.21	554,730	374,606	-	929,336	28.9536
LU1681041890	6.22	-	364,695	-	364,695	106.7600
LU2133056387	6.23	-	1,520,200	-	1,520,200	28.1550
IE00BJ38QD84	6.24	-	498,950	-	498,950	61.5000
LU2802595350	6.25	-	1,067,341	-	1,067,341	102.4180
IE00BRKWGL70	6.26	-	6,512,592	-	6,512,592	45.8190
US37954Y2366	6.27	-	482,886	-	482,886	15.9834
US4642875318	6.28	-	98,895	-	98,895	77.7937

6 FINANSIJSKA SREDSTVA PO FVDG (NASTAVAK)

b) Investicije u otvorene fondove (u Jedinice) (nastavak)

						2023
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Povlačenja	Na dan 31 decembar	Na dan 31 decembar
		Jedinice	Jedinice	Jedinice	Jedinice	Cena (EUR)
IE00B03HD316	6.1	44,147	4,014,995	-	4,059,142	29.5515
LU0257969260	6.2	3,991,701	-	-	3,991,701	40.7769
LU0539147214	6.3	10,654,206	-	-	10,654,206	21.7881
FR0007038138	6.4	367	500	(78)	789	1,076,809.3939
US78468R5569	6.5	447,928	-	-	447,928	123.9173
US37954Y6730	6.6	2,382,614	-	(338,828)	2,043,786	31.1898
US46435U7138	6.7	1,766,651	-	-	1,766,651	36.4484
LU2305367323	6.8	17,170	244,965	-	262,135	107.8970
US46138E6288	6.9	1,391,035	-	(684,990)	706,045	44.5219
US9229087443	6.10	904,511	-	(449,634)	454,877	135.3125
IE00BQN1K901	6.11	11,323,870	-	-	11,323,870	7.9520
LU1829219390	6.12	541,370	-	(356,100)	185,270	128.9610
IE00BKWQ0F09	6.13	162,910	-	-	162,910	194.9800
GB00B15KYG56	6.14	1,972,387	-	-	1,972,387	13.0880
JE00B8DFY052	6.15	-	3,497,987	(1,131,000)	2,366,987	11.5900
IE00B5M1WJ87	6.16	-	966,221	-	966,221	22.7600
GB00B15KXV33	6.17	-	4,160,325	-	4,160,325	8.2360
US46434G8481	6.18	-	1,656,100	(835,924)	820,176	38.9827
IE00BH04GL39	6.19	-	1,146,870	-	1,146,870	23.4820
US4642885622	6.20	-	234,885	-	234,885	66.5430
US69374H7411	6.21	-	554,730	-	554,730	26.9810
IE00B504KX99		132,022,218	-	(132,022,218)	-	-
IE00BYX8XD24		2,776,000	-	(2,776,000)	-	-
LU0406802768		7,504	72,352	(79,856)	-	-
US4642882249		1,193,261	-	(1,193,261)	-	-
LU1390062245		678,612	-	(678,612)	-	-
US46434V6213		1,187,125	-	(1,187,125)	-	-

6 FINANSIJSKA SREDSTVA PO FVDG (NASTAVAK)

c) Naknade i rabati otvorenih instrumenata - na teret i predstavljene u finansijskim izveštajima KPŠF Operacije

Fond	Napomena	Za godinu završenu 31 decembar 2024			Za godinu završenu 31 decembar 2023		
		Bruto naknada	Rabati	Neto naknada	Bruto naknada	Rabati	Neto Naknada
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
IE00B03HD316	6.1	621,899	(208,938)	412,961	30,018	(4,707)	25,311
LU0257969260	6.2	743,813	-	743,813	670,184	-	670,184
LU0539147214	6.3	1,324,620	-	1,324,620	1,279,152	-	1,279,152
FR0007038138	6.4	635,282	(271,328)	363,954	258,977	(163,614)	95,363
US78468R5569	6.5	204,707	-	204,707	196,774	-	196,774
US37954Y6730	6.6	346,300	-	346,300	305,553	-	305,553
US46435U7138	6.7	222,313	-	222,313	247,168	-	247,168
LU2305367323	6.8	75,913	-	75,913	114,066	(115)	113,951
US46138E6288	6.9	26,459	-	26,459	184,077	-	184,077
US9229087443	6.10	27,650	-	27,650	43,100	-	43,100
IE00BQN1K901	6.11	239,873	-	239,873	214,543	-	214,543
LU1829219390	6.12	17,542	-	17,542	185,046	-	185,046
IE00BKWQ0F09	6.13	58,312	-	58,312	55,102	-	55,102
GB00B15KYG56	6.14	29,323	-	29,323	132,005	-	132,005
JE00B8DFY052	6.15	8,526	-	8,526	47,906	-	47,906
IE00B5M1WJ87	6.16	69,942	-	69,942	53,012	-	53,012
GB00B15KXV33	6.17	139,450	-	139,450	101,430	-	101,430
US46434G8481	6.18	27,918	-	27,918	181,046	-	181,046
IE00BH04GL39	6.19	18,736	-	18,736	4,488	-	4,488
US4642885622	6.20	132,321	-	132,321	5,492	-	5,492
US69374H7411	6.21	129,476	-	129,476	6,608	-	6,608
LU1681041890	6.22	71,083	-	71,083	-	-	-
LU2133056387	6.23	78,054	-	78,054	-	-	-
IE00BJ38QD84	6.24	79,615	-	79,615	-	-	-
LU2802595350	6.25	346,614	-	346,614	-	-	-
IE00BRKWGL70	6.26	69,328	-	69,328	-	-	-
US37954Y2366	6.27	2,116	-	2,116	-	-	-
US4642875318	6.28	1,749	-	1,749	-	-	-
IE00B504KX99	-	-	-	-	1,032,156	-	1,032,156
IE00BYX8XD24	-	-	-	-	44,748	-	44,748
LU0406802768	-	-	-	-	150,100	(72,086)	78,014
US4642882249	-	-	-	-	69,258	-	69,258
LU1390062245	-	-	-	-	110,437	-	110,437
US46434V6213	-	-	-	-	28,314	-	28,314
Svega naknade i rabata otvorenih instrumenata		5,748,934	(480,266)	5,268,668	5,750,760	(240,522)	5,510,238

6 FINANSIJSKA SREDSTVA PO FVDG (NASTAVAK)

d) Opis o otvorenim instrumentima sa plasmanima tokom godine

Fond	Vrsta instrumenta	Strategija	Naknade
6.1 Vanguard Investment Series plc - Global Stock Index Fund Euro hedged ISIN: IE00B03HD316	Akcije	Prati MSCI World Index	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.18% g. Rabat do 0.11% g. se daje zavisno sredstvima (2023: 0.18% g.)
6.2 Nordea 1 – Global Stable Equity Fund ISIN: LU0257969260	Akcije	“Vrednosne” i “Kvalitativne” akcije sa upravljanjem rizika	Faturisan stopom 0.43% g. (2023: 0.43% g.)
6.3 Nordea 1 –Stable Return Fund X EUR ISIN: LU0539147214	Mešovita sredstva	Miks gotovine, obveznica i akcija s upotrebljavanjem finansijskih derivata protiv rizika g.	Faturisan stopom 0.56% g. (2023: 0.56% g.)
6.4 Amundi – Euro Liquidity Fund ISIN: FR0007038138	Gotovina	Instrumenti tržišta novca sa višim likviditetom i sigurnošću	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.057% g. Rabat od 0.012% g. se daje za sredstva preko 50,000,000 EUR (2023: 0.057% g.)
6.5 SPDR® S&P Oil & Gas Exploration & Production ETF ISIN: US78468R5569	Akcije	Energija	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.35% g. (2023: 0.35% g.)
6.6 Global X U.S. Infra-structure Development ETF ISIN: US37954Y6730	Realni aset	Infrastruktura	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.47% g. (2023: 0.47% g.)
6.7 iShares U.S. Infrastructure ETF ISIN: US46435U7138	Realni aset	Infrastruktura	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.30% g. (2023: 0.40% g.)
6.8 Schroder ISF Global Sustainable Growth ISIN: LU2305367323	Akcije	Održivost	Faturisan stopom 0.50% g. (2023: 0.50% g.)
6.9 Invesco KBW Bank ETF ISIN: US46138E6288	Akcije	“Vrednosne”	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.35% g. (2023: 0.35% g.)
6.10 Vanguard Value Index Fund ETF ISIN: US9229087443	Akcije	“Vrednosne”	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.04% g. (2023: 0.04% g.)

6 FINANSIJSKA SREDSTVA PO FVDG (NASTAVAK)

d) Opis o otvorenim instrumentima sa plasmanima tokom godine

Fond	Vrsta instrumenta	Strategija	Naknade
6.11 iShares Edge MSCI Europe Value Factor UCITS ETF ISIN: IE00BQN1K901	Akcije	“Vrednosne”	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.25% g. (2023: 0.25% g.)
6.12 Lyxor EURO STOXX Banks (DR) UCITS ETF ISIN: LU1829219390	Akcije	“Vrednosne”	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.30% g. (2023: 0.30% g.)
6.13 SPDR MSCI Europe Energy UCITS ETF ISIN: IE00BKWQ0F09	Akcije	Energija	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.18% g. (2023: 0.18% g.)
6.14 WisdomTree Industrial Metals ETF ISIN: GB00B15KYG56	Realni aset	Metali	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.49% g. (2023: 0.49% g.)
6.15 WisdomTree Physical Gold - EUR Daily Hedged ETC ISIN: JE00B8DFY052	Realni aset	Metali	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.15% g. (2023: 0.15% g.)
6.16 SPDR S&P Euro Dividend Aristocrats UCITS ETF ISIN: IE00B5M1WJ87	Akcije	Prihod	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.30% g. (2023: 0.30% g.)
6.17 WisdomTree WTI Crude Oil ETF ISIN: GB00B15KXV33	Realni aset	Energija	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.49% g. (2023: 0.49% g.)
6.18 iShares MSCI Global Metals & Mining Producers ETF ISIN: US46434G8481	Akcije	Metali i rudarstvo	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.39% g. (2023: 0.39% g.)
6.19 EUR Eurozone Government Bond UCITS ETF ISIN: IE00BH04GL39	Dužnički Instrumenti	Trezorne obveznice	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.07% g. (2023: 0.07% g.)
6.20 iShares Residential and Multisector Real Estate ETF ISIN: US4642885622	Realni aset	Nekretnina	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.48% g. (2023: 0.48% g.)

6 FINANSIJSKA SREDSTVA PO FVDG (NASTAVAK)

d) Opis o otvorenim instrumentima sa plasmanima tokom godine

Fond	Vrsta instrumenta	Strategija	Naknade
6.21 Pacer Benchmark Data & Infrastructure Real Estate ETF ISIN: US69374H7411	Realni aseti	Nekretnina	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.60% g. (2023: 0.60% g.)
6.22 Amundi MSCI Europe Quality Factor ETF ISIN: LU1681041890	Akcije	“Kvalitet”	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.23% g. (2023: n/a)
6.23 Amundi MSCI Japan EUR Hedged ETF ISIN: LU2133056387	Akcije	Prati MSCI Japan Index	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.20% g. (2023: n/a)
6.24 SPDR Russell 2000 US Small Cap UCITS ETF ISIN: IE00BJ38QD84	Akcije	Prati Russell 2000 Index	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.30% g. (2023: n/a)
6.25 Schroder ISF Global Sustainable Growth (EUR) ISIN: LU2802595350	Akcije	Održivost	Faturisan stopom 0.50% g. (2023: n/a)
6.26 Invesco S&P 500 EUR Hedged ETF ISIN: IE00BRKWGL70	Akcije	Prati S&P 500 Index - sa EUR Hedging	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.05% g. (2023: n/a)
6.27 Global X Data Center & Digital Infrastructure ETF ISIN: US37954Y2366	Realni aseti	Nekretnina	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.50% g. (2023: n/a)
6.28 iShares US Digital Infra- structure & Real Estate ETF ISIN: US4642875318	Realni aseti	Nekretnina	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.41% g. (2023: n/a)

7 OBVEZNICE DRŽAVNIH TREZORA I OROČENI DEPOZITI

	As at December 31 2024	As at December 31 2023
	EUR	EUR
Obveznice državnih trezora		
Pre provizija za očekivane kreditne gubitke	498,330,979	447,135,505
Provizija za očekivane kreditne gubitke	(710,049)	(779,521)
Posle provizija za očekivane kreditne gubitke	497,620,930	446,355,984
Oročeni depoziti		
Pre provizija za očekivane kreditne gubitke	152,070,092	90,088,204
Provizija za očekivane kreditne gubitke	(522,024)	(347,518)
Posle provizija za očekivane kreditne gubitke	151,548,068	89,740,686
Obveznice državnih trezora i oročeni depoziti	649,168,998	536,096,670

Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke za godinu završenu 31. decembra 2024 i 2023 za gore navedene instrumente su bili:

	Obveznice državnih trezora	Oročeni depoziti	Dužnički instrumenti
	EUR	EUR	EUR
Na dan 1. januara 2023.	967,326	390,558	1,357,884
Povećanje provizije zbog novih plasmana	70,873	224,164	295,037
Izdavanja iz provizije zbog dospeća / predstanka priznanja	(258,678)	(267,204)	(525,882)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	(187,805)	(43,040)	(230,845)
Na dan 31. decembra 2023.	779,521	347,518	1,127,039
Povećanje provizije zbog novih plasmana	194,704	378,520	573,224
Izdavanja iz provizije zbog dospeća / neto predstanka priznanja	(264,176)	(204,014)	(468,190)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	(69,472)	174,506	105,034
Na dan 31. decembra 2024.	710,049	522,024	1,232,073

7 OBVEZNICE DRŽAVNIH TREZORA I OROČENI DEPOZITI (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2024. investicije KPŠFPS u obveznice državnih trezora merene po amortizovanoj vrednosti sastojali su se od 40 instrumenata sa nominalnom vrednošću od 499,060,000 EUR, originalnim rokom dospeća između 12 meseca i 10 godina, prosečnim preostalim rokom od 3.34 godina (ponderisano), i prosečnom stopom / kuponom (ponderisano) od 3.13%. Na dan 31. decembra 2023. sastojali su se od 36 instrumenata sa nominalnom vrednošću od 442,630,000 EUR, originalnim rokom dospeća između 12 meseca i 10 godina, prosečnim preostalim rokom od 2.95 godina (ponderisano), i prosečnom stopom / kuponom (ponderisano) od 2.92%.

Na dan 31. decembra 2024. investicije KPŠFPS u oročene depozite merene po amortizovanoj vrednosti sastojali su se od 14 depozita sa bankama sa originalnim rokom dospeća između 1 i 3 godina, prosečnim preostalim rokom od 1.54 godina (ponderisano), i prosečnom stopom od 3.97%. Na dan 31. decembra 2023. investicije u oročene depozite sastojali su se od 7 depozita sa bankama sa originalnim rokom dospeća između 1 i 2 godina, prosečnim preostalim rokom od 1.33 godina (ponderisano), i prosečnom stopom od 3.35%.

	Obveznice državnih trezora	Oročeni depoziti	Dužnički instrumenti
	EUR	EUR	EUR
Na dan 1. januara 2023.	552,784,777	136,528,917	689,313,694
Novi plasmani	34,569,871	54,000,000	88,569,871
Dobitak kamate	13,267,861	3,057,336	16,325,197
Kamate / kuponi - primljeni	(13,984,330)	(2,447,605)	(16,431,935)
Dospele glavnice	(140,470,000)	(101,441,002)	(241,911,002)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	187,805	43,040	230,845
Na dan 31. decembra 2023.	446,355,984	89,740,686	536,096,670
Novi plasmani	156,655,942	103,000,000	259,655,942
Dobitak kamate	15,730,685	3,860,131	19,590,816
Kamate / kuponi - primljeni	(14,311,153)	(3,378,243)	(17,689,396)
Dospele glavnice	(106,880,000)	(41,500,000)	(148,380,000)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	69,472	(174,506)	(105,034)
Na dan 31. decembra 2024.	497,620,930	151,548,068	649,168,998

8 OBAVEZE PREMA KPŠFOP

	Na dan 31 decembar 2024	Na dan 31 decembar 2023
	EUR	EUR
Naknade naplaćene računima učesnika – plativi	651,276	570,836
Plus: Razlika od refundacija pogrešnih doprinosa	21,749	10,261
Neto obaveze prema KPŠFOP	673,025	581,097

9 OSTALE OBAVEZE

	Napomena	Na dan 31 decembar 2024	Na dan 31 decembar 2023
		EUR	EUR
Obaveze za povlačenje štednje	3.7	437,098	608,352
Obaveze za ne-doprinos	3.5	87,110	91,013
Ukupno ostalih obaveza		524,208	699,365

10 OSTALI PRIHODI

Tokom godine završenoj 31 decembra 2024 Upravni odbor KPŠF-a je odlučio da refundira 3,500,000 EUR u penzijski fond od viška KPŠFOP od investicionih aktivnosti (2023: 2,000,000 EUR od viška KPŠFOP od investicionih aktivnosti).

11 NAKNADE ZA UPRAVLJANJE NA TERET RAČUNA UČESNIKA

	Za godinu završenu 31 decembar 2024	Za godinu završenu 31 decembar 2023
	EUR	EUR
Naknade za investicione aktivnosti	9,150,415	8,132,780
Naknade za operativne aktivnosti	1,416,839	1,288,637
Ukupno naknade za upravljanje na teret računa učesnika	10,567,254	9,421,417

Naknade su obračunate dnevno kao što je obelodanjeno u Napomeni 3.4 ovih finansiskih izveštaja. Naplaćene naknade za period raportisanja, usvajane od strane Skupštine Republike Kosovo u skladu sa Zakonom br. 04/L-168, bile su kao sledeće:

Datum od	Datum do	Naknade za investicione aktivnosti	Naknade za operativne aktivnosti	Ukupne naknade
1 januara 2023	7 februara 2023	0.320% g.	0.057% g.	0.377% g.
8 februara 2023	31 decembra 2023	0.320% g.	0.050% g.	0.370% g.
1 januara 2024	31 decembra 2024	0.310% g.	0.048% g.	0.358% g.

12 POJEDINAČNI RAČUNI UČESNIKA

	Na dan 31 decembar 2024	Na dan 31 decembar 2023
	Broj računa	Broj računa
Računi bez krajnog povlačenja štednje	793,293	760,990
Računi sa krajnom povlačenjem štednje	80,901	73,973
Ukupno računa	874,194	834,963

Računi sa krajnom povlačenjem štednje predstavljaju račune sa kojih su penzione štednje povučene zbog: (i) penzionisanje učesnika koji dostižu 65 godina ili koji postaju trajni invalidi; ili (ii) naslednici, smatrani zakonski pravim, naslede penzione štednje umrlog učesnika. Od 874,194 učesnika za koje je KPŠF otvorio račun penzijske štednje, 452,366 su imali doprinose koji pripadaju godini završenoj 31 decembra 2024 (2023: 442,383 od 834,963 otvorenih računa).

Doprinosi u KPŠF se uplaćuju od poslodavaca u korist zaposlenih koji su stalni stanovnici Kosova po stopi od najmanje 5% od bruto prihoda zaposlenika, za oba dvoje, zaposlenika i poslodavca. Zajedno sa dobrovoljnim doprinosima, zaposlenik i poslodavac mogu maksimalno da izdvoje do 15% od bruto prihoda zaposlenika.

Poslodavci su dužni da dostave podatke plate u portal Poreske Administracije Kosova (PUK) kako bi dobili dokument plaćanja za dati mesec. Samozaposleni uplaćuju doprinose kvartalno. PUK čini dostupnim informacije za KPŠF i takođe je odgovoran za poštovanje od strane poslodavaca i sprovođenje takvih pridržavanja putem kazni izdatih delikventnih poslodavcima.

Otkad je portal PAK-a za elektroničku deklaraciju uveden i postao obavezan u 2012. godini, ogromna većina doprinosa dodeljuje se individualnim računima s prvim pokušajem. Međutim, u nekim ograničenim slučajevima plaćanja doprinosa od strane poslodavaca nisu prečeni sa tačnim i / ili dovoljnim informacijama; što rezultira doprinosima koji nisu dodeljeni pojedinačnim računima učesnika.

Neraspoređeni doprinosi na dan 31. decembra 2024. godine iznosili su 2,395,695 EUR (2023: 3,192,323 EUR). Glavni razlozi uključuju: (i) poslodavac izvršava uplatu, ali ne dostavlja spisak doprinositelja; (ii) poslodavac podnosi spisak doprinositelja, ali vrši nedovoljno ili previsoko plaćanje; (iii) lične informacije doprinosioca na listi doprinositelja (lična karta i / ili ime) nisu validne; (iv) kazne i kamata za kašnjenje u plaćanju (plaća se PAK-u) uključuju se u uplate; i (v) izvor plaćanja (poslodavac) još nije identifikovan.

Administracija KPŠF-a daje sve od sebe za rešavanje slučajeva neraspoređenih doprinosa. Ako je, međutim, prošlo šest ili više godina od uplaćivanja doprinosa i uprkos naporima administracije, doprinosi i dalje nije dodeljen, stav 3 člana 3 Zakona Br. 05/L-116 o izmeni stava 7.11 člana 7 Zakona Br. 04/L-101 o penzijskim fondovima na Kosovu, omogućava otkup jedinica takvih doprinosa, a prihod od tih otkupa uplaćuje se u Konsolidovani budžet Kosova (KBK) preko Poreske administracije Kosova. Tokom 2024. godine nijedna jedinica nije otkupljena u skladu s ovom odredbom, čineći za prihod od nula EUR za KBK (2023: 0 EUR).

Ukupni nedodeljeni doprinosi kao procenat kumulativnih primljenih doprinosa je dat u prilogu:

	Na dan 31 decembar 2024	Na dan 31 decembar 2023
	EUR	EUR
Ukupno nedodeljenih doprinosa (konvertisanih u jedinice do datuma izveštavanja)	2,395,695	3,192,323
Kumulativni doprinosi konvertisani u jedinice do datuma izveštavanja	3,032,703,466	2,716,896,334
Nedodeljeni doprinosi kao procenat kumulativnih doprinosa konvertisane u jedinice do datuma izveštavanja	0.079%	0.117%

12 POJEDINAČNI RAČUNI UČESNIKA (NASTAVAK)

Drugi način kako bi se video napredak procesa stvarnjenja je usporodbom alociranih sredstava i neto imovine pod upravljanjem, kako je navedeno u nastavku:

	Napomena	Na dan 31 decembar 2024	Na dan 31 decembar 2023
		Value EUR	Value EUR
Neto imovina doprinosioca		3,203,307,266	2,720,241,778
<i>Prilagodavanja za:</i>			
Dospeli doprinosi ne konvertirani u jedinice na dan izveštavanja	5	(22,698,019)	(19,560,192)
Bilans provizije za očekivane kreditne gubitke	7	1,232,073	1,127,039
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice		3,181,841,320	2,701,808,625
Bilans sredstava u individualnim računima		3,178,884,603	2,698,237,563
Procenat neto imovine doprinosioca konvertovanih u jedinice koji su u individualnim računima		99.91%	99.87%

Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu od 3,181,841,320 EUR sastoji se od sredstva Standardnog Portfelja u iznosu od 2,652,013,991 EUR, Balanciranog Portfelja u iznosu 376,412,634 EUR, i Konzervativnog Portfelja u iznosu od 153,414,695 EUR. Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 2,701,808,625 EUR sastoji se od sredstva Standardnog Portfelja u iznosu od 2,570,540,693 EUR i Konzervativnog Portfelja u iznosu od 131,267,932 EUR

Na dan 31. decembra 2024. godine, bilans provizije za očekivane kreditne gubitke u iznosu od 1,232,073 EUR sastojao se od provizija u iznosu od 532,164 EUR koja pripadaju Standardnom Portfelju, 412,577 EUR Balanciranom Portfelju, i 287,332 EUR Konzervativnom Portfelju. Na dan 31. decembra 2023. godine bilans provizije za očekivane kreditne gubitke u iznosu od 1,127,039 EUR sastojao se od provizija u iznosu od 865,608 EUR koja pripadaju Standardnom Portfelju i 261,431 EUR Konzervativnom Portfelju.

13 OPERATIVNI SEGMENTI

Sredstva KPŠFPS su podeljena u tri pod-portfelja, Standardni Portfelj, Balancirani Portfelj i Konzervativni Portfelj, koji su njegovi segmenti o kojima se izveštava. Svakim segmentom se upravlja odvojeno jer imaju različite investicione ciljeve i strategije i sadrže ulaganja u različite proizvode. Upravni odbor razmatra strategiju i izveštaje svakog pod-portfelja najmanje kvartalno.

U nastavku su prikazani izveštaji koji se odnose na svaki od portfolija na dan i za godinu završenu na datumima izveštavanja.

a) Izveštaj o finansijskom stanju

Na dan 31 decembar 2024				
	Standardni	Balancirani	Konzervativni	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR
Imovina				
Gotovina i njeni ekvivalenti	8,146,036	3,627,598	375,590	12,149,224
Doprinosi i druga potraživanja	22,705,440	1,501	488	22,707,429
Finansijska sredstva po FVDG	2,287,143,307	217,664,822	15,670,719	2,520,478,848
Obveznice državnih trezora	259,526,933	109,616,298	128,477,699	497,620,930
Oročeni depoziti	97,290,263	45,205,929	9,051,876	151,548,068
Ukupno imovina	2,674,811,979	376,116,148	153,576,372	3,204,504,499
Obaveze				
Obaveze prema KPŠFOP	535,441	91,733	45,851	673,025
Ostale obaveze	96,692	24,358	403,158	524,208
Ukupno obaveze	632,133	116,091	449,009	1,197,233
Neto imovina doprinosioca	2,674,179,846	376,000,057	153,127,363	3,203,307,266

Na dan 31 decembar 2023				
	Standardni	Balancirani	Konzervativni	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR
Imovina				
Gotovina i njeni ekvivalenti	149,885,007	-	2,445,055	152,330,062
Doprinosi i druga potraživanja	19,576,715	-	655	19,577,370
Finansijska sredstva po FVDG	2,013,518,138	-	-	2,013,518,138
Obveznice državnih trezora	317,205,897	-	129,150,087	446,355,984
Oročeni depoziti	89,740,686	-	-	89,740,686
Ukupno imovina	2,589,926,443	-	131,595,797	2,721,522,240
Obaveze				
Obaveze prema KPŠFOP	539,694	-	41,403	581,097
Ostale obaveze	151,472	-	547,893	699,365
Ukupno obaveze	691,166	-	589,296	1,280,462
Neto imovina doprinosioca	2,589,235,277	-	131,006,501	2,720,241,778

13 OPERATIVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

b) Izveštaj o sveobuhvatnom dobitku

Za godinu završenu 31 decembar 2024				
	Standardni	Balansirani	Konzervativni	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR
Prihodi				
Neto dobitak na finansijska sredstva po FVDG	205,855,500	11,239,564	686,271	217,781,335
Prihod od kamata obračunat metodom efektivne kamatne stope, neto	12,372,671	2,862,309	4,596,918	19,831,898
Prihodi od dividenda	5,794,572	282,466	-	6,077,038
Ostali prihodi	3,205,966	124,103	169,931	3,500,000
Ukupno prihodi	227,228,709	14,508,442	5,453,120	247,190,271
Operativni troškovi				
Naknade za upravljanje na teret računa učesnika	(9,133,863)	(922,131)	(511,260)	(10,567,254)
Ukupni operativni troškovi	(9,133,863)	(922,131)	(511,260)	(10,567,254)
Otpust / (Napлата) očekivanih kreditnih gubitaka, neto	333,443	(412,577)	(25,900)	(105,034)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	218,428,289	13,173,734	4,915,960	236,517,983

Za godinu završenu 31 decembar 2023				
	Standardni	Balansirani	Konzervativni	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR
Prihodi				
Neto dobitak na finansijska sredstva po FVDG	61,043,051	-	-	61,043,051
Prihod od kamata obračunat metodom efektivne kamatne stope, neto	11,923,024	-	4,556,800	16,479,824
Prihodi od dividenda	8,140,670	-	-	8,140,670
Ostali prihodi	2,000,000	-	-	2,000,000
Ukupno prihodi	83,106,745	-	4,556,800	87,663,545
Operativni troškovi				
Naknade za upravljanje na teret računa učesnika	(8,956,113)	-	(465,304)	(9,421,417)
Ukupni operativni troškovi	(8,956,113)	-	(465,304)	(9,421,417)
Otpust / (Napлата) očekivanih kreditnih gubitaka, neto	304,076	-	(73,231)	230,845
Increase in net assets attributable to participants	74,454,708	-	4,018,265	78,472,973

13 OPERATIVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

c) Izveštaj o promenama u neto sredstva doprinosioca

	Standardni	Balancirani	Konzervativni	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR
<i>Na dan 1 januar 2023</i>				
Doprinosi	1,900,997,686	-	70,108,859	1,971,106,545
Zadržani dobitak	431,022,655	-	24,514,984	455,537,639
Ukupno na dan 1 januar 2023	2,332,020,341	-	94,623,843	2,426,644,184
<i>Kretanje doprinosa zbog:</i>				
Novih doprinosa	288,915,435	-	-	288,915,435
Povlačenja štednje	(7,992,959)	-	(46,228,478)	(54,221,437)
Refundacija	(2,175,945)	-	-	(2,175,945)
Transfera između portfelja	(75,382,420)	-	75,382,420	-
Neto kretanje doprinosa	203,364,111	-	29,153,942	232,518,053
<i>Kretanje zadržanih dobitka zbog:</i>				
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(1,347,750)	-	(16,037,229)	(17,384,979)
Otkup jedinica zbog refundacija	(8,453)	-	-	(8,453)
Transfera između portfelja	(19,247,680)	-	19,247,680	-
Povećanje neto sredstava doprinosioca	74,454,708	-	4,018,265	78,472,973
Neto kretanje zadržanih dobitka	53,850,825	-	7,228,716	61,079,541
<i>Na dan 31 decembar 2023</i>				
Doprinosi	2,104,361,797	-	99,262,801	2,203,624,598
Zadržani dobitak	484,873,480	-	31,743,700	516,617,180
Ukupno na dan 31 decembar 2023	2,589,235,277	-	131,006,501	2,720,241,778
<i>Kretanje doprinosa zbog:</i>				
Novih doprinosa	318,944,959	-	-	318,944,959
Povlačenja štednje	(4,840,972)	(1,555,882)	(46,535,306)	(52,932,160)
Refundacija	(2,535,382)	-	-	(2,535,382)
Transfera između portfelja	(336,371,877)	275,482,326	60,889,551	-
Neto kretanje doprinosa	(24,803,272)	273,926,444	14,354,245	263,477,417
<i>Kretanje zadržanih dobitka zbog:</i>				
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(1,099,892)	(572,771)	(15,143,968)	(16,816,631)
Otkup jedinica zbog refundacija	(113,281)	-	-	(113,281)
Transfera između portfelja	(107,467,275)	89,472,650	17,994,625	-
Povećanje neto sredstava doprinosioca	218,428,289	13,173,734	4,915,960	236,517,983
Neto kretanje zadržanih dobitka	109,747,841	102,073,613	7,766,617	219,588,071
<i>Na dan 31 decembar 2024</i>				
Doprinosi	2,079,558,525	273,926,444	113,617,046	2,467,102,015
Zadržani dobitak	594,621,321	102,073,613	39,510,317	736,205,251
Ukupno na dan 31 decembar 2024	2,674,179,846	376,000,057	153,127,363	3,203,307,266

13 OPERATIVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

d) Vrednost jedinica

	Na dan 31 decembar 2024		
	Standardni	Balancirani	Konzervativni
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice (Napomena 12)	EUR 2,652,013,991	EUR 376,412,634	EUR 153,414,695
Jedinice (Napomena 13.e)	1,454,484,942	361,769,387	69,527,773
Vrednost jedinice	EUR 1.8233	EUR 1.0405	EUR 2.2065

	Na dan 31 decembar 2023		
	Standardni	Balancirani	Konzervativni
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice (Napomena 12)	EUR 2,570,540,693	-	EUR 131,267,932
Jedinice (Napomena 13.e)	1,533,358,490	-	61,623,217
Vrednost jedinice	EUR 1.6764	-	EUR 2.1302

e) Izveštaj o promenama u jedinicama koja pripadaju doprinosiocima

	Standardni	Balancirani	Konzervativni
	Jedinice	Jedinice	Jedinice
Na dan 1 januar 2023	1,423,896,790	-	46,052,434
Izdate jedinice za nove doprinose	173,927,369	-	-
Otkupljene jedinice zbog povlačenja sredstva	(5,667,595)	-	(29,749,043)
Otkupljene jedinice zbog refundacija	(1,325,537)	-	-
Izdavanja jedinica zbog transfera između portfelja	-	-	45,319,826
Otkupljene jedinice zbog transfera između portfelja	(57,472,537)	-	-
Na dan 31 decembar 2023	1,533,358,490	-	61,623,217
Izdate jedinice za nove doprinose	179,505,292	-	-
Otkupljene jedinice zbog povlačenja sredstva	(3,395,282)	(2,085,314)	(28,500,780)
Otkupljene jedinice zbog refundacija	(1,487,399)	-	-
Izdavanja jedinica zbog transfera između portfelja	-	373,247,581	36,405,336
Otkupljene jedinice zbog transfera između portfelja	(253,496,159)	(9,392,880)	-
Na dan 31 decembar 2024	1,454,484,942	361,769,387	69,527,773

Balancirani Portfelj je 1. aprila 2024. kreiran za učesnike između 58-62 godina. Tog dana, 178,373,514 jedinica od 42,924 kvalifikovanih učesnika, otkupljeno je iz Standardnog portfelja po ceni od 1.743856 EUR po jedinici. Dobijeni iznos od 311,057,723 EUR, koji se sastojio od nominalnih doprinosa u sumi 231,487,134 EUR i dobitka u sumi 79,570,349 EUR, iskorišćen je za izdavanje 311,057,723 jedinica u Balansiranom Portfelju, po početnoj ceni od 1 EUR po jedinici, za te učesnike.

Konzervativni Portfelj, s druge strane, kreiran je 2022. za učesnike od 63 i više godina.

Tokom 2024. godine su još učesnika stekli pravo na transfer iz Standardnog u Balancirani ili Konzervativni Portfelj, ka oi od Balanciranog u Konzervativni Portfelj. Otkup i kupovina dodatnih jedinica iz portfelja, obavljeni su po odgovarajućim jediničnim cenama svakog portfelja na datum prenosa.

13 OPERATIVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

f) Izloženost i ograničenja prema vrsti ulaganja i strategiji povrata

Na dan 31 decembar 2024						
	Standardni		Balancirani		Konzervativni	
	Limit	Izloženost	Limit	Izloženost	Limit	Izloženost
	%	%	%	%	%	%
<i>Prema vrsti ulaganja</i>						
Fondovi akcija	50-100	54.4	40-75	44.4	-	-
Realna sredstva	0-45	9.7	0-10	4.6	-	-
Višeklasna sredstva	0-35	8.5	0-35	4.4	-	-
Dužnički instrumenti	0-50	14.5	20-70	41.2	50-99	89.6
Gotovina i tržište novca	0-30	12.9	0-50	5.4	1-40	10.4
<i>Prema strategiji povrata</i>						
Rast (Usmereni)	50-80	54.4	40-65	44.4	-	-
Stabilitet (Absolutni povrat)	0-50	31.7	20-60	45.6	50-99	89.6
Taktični	0-20	1.0	0-10	4.6	-	-
Likviditet	0-10	12.9	0-40	5.4	1-30	10.4

Na dan 31 decembar 2023				
	Standardni		Konzervativni	
	Limit	Izloženost	Limit	Izloženost
	%	%	%	%
<i>Prema vrsti ulaganja</i>				
Fondovi akcija	0-60	25.6	-	-
Realna sredstva	0-20	9.6	-	-
Višeklasna sredstva	0-55	9.0	-	-
Dužnički instrumenti	0-60	16.9	90-99	98.2
Gotovina i tržište novca	0-50	38.9	1-10	1.8
<i>Prema strategiji povrata</i>				
Usmereni povrat (neprilagođen za rizik)	0-60	29.1	-	-
Cilje rizika / Upravljanje rizika / Absolutni povrat	0-70	15.4	-	-
Gotovina i generisanje prihoda	0-70	55.5	100	100.0

14 POVEZANA LICA

Lice je povezana sa entitetom ako, direktno ili indirektno preko jednog ili više posrednika, lice kontroliše, kontrolisano je ili je pod zajedničkom kontrolom sa entitetom, ako lice ima interes u entitetu koji joj daje značajan uticaj na entiteta, lice ima zajedničku kontrolu nad entitetom, lice je pridruženi član ili je član ključnog rukovodećeg osoblja tog entiteta ili njegovog matičnog entiteta.

KPŠFPS se upravlja od KPŠFOP koja ima punu kontrolu nad investicijama penzijskih sredstava. Transakcije između ove dve se odnose na (a) da se KPŠFOP finansira iz naknada naplaćenih fondu kao što je opisano u napomeni 11, umanjeno za razliku (pozitivnu ili negativnu) između vrednosti jedinica otkupljenih putem refundiranja i nominalne vrednosti refundiranih doprinosa, kao što je opisano u napomeni 8; kao i (b) viškovi vraćeni u KPŠFPS iz KPŠFOP, kao što je opisano u napomeni 10.

15 DEŠAVANJA POSLE DATUMA FINANSIJSKOG STANJA

Ne postoje naredni događaji posle datuma finansijskog stanja koji zahtevaju prilagođavanje ili dalje obelodanjivanje u finansijskim izveštajima.